

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

JOHANSEN, IRIS

Re: **Pe urmele dansatorului** / Iris Johansen. trad.: Claudia

Asănașescu. - București : Orizonturi, 2009

ISBN 978-973-736-107-3

I. Asănașescu, Claudia (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Redactare: MIHAELA NICOLAE

Tehnoredactare: ADRIANA FLEANCU

Coperta: STELIAN STANCIU

Copyright © 1991 by Iris Johansen

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Editurii ORIZONTURI

Bd. Libertății, nr. 4, bloc 117, etaj 3, ap. 7,
sector 4, cod 040128-București,

Tel.: 317.76.75, 0744531333, Fax: 317.76.78
e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

IRIS JOHANSEN

**PE URMELE
DANSATORULUI**

Traducere de: **Claudia Asănașescu**

Editura ORIZONTURI

TRILOGIA DANSATORULUI

cuprinde:

- Legenda dansatorului
- Pe urmele dansatorului
- Fascinația dansatorului

„... înălțăriți înalte în răzbunare și să nu vă
lăsați să treceți din fața lui, spuneți...”

„... înălțăriți înalte în răzbunare și să nu vă
lăsați să treceți din fața lui, spuneți...”

„... înălțăriți înalte în răzbunare și să nu vă
lăsați să treceți din fața lui, spuneți...”

1

„... înălțăriți înalte în răzbunare și să nu vă
lăsați să treceți din fața lui, spuneți...”

Versailles, Franța

25 iulie 1779

Ochii ca de smarald ai statuetei de aur erau orientați către ea, de parcă o simplă privire ar fi fost suficientă pentru a-i afla toate speranțele și toate necazurile, se gândi Juliette. Mimica buzelor îi trăda intensitatea bucuriei și cu aripile larg deschise într-un gest protector, Pegasul stătea așezat pe un piedestal de marmură din galeria care acum era părăsită. Juliette auzea clinchetul suav al unui clavicord și câteva femei cântând, dar nu o interesa nimic altceva decât frumosul cal de aur.

Cu câteva momente în urmă, pe când se grăbea să ajungă la statueta Pegasului, își zărise în treacăt imaginea reflectată în cele șaptesprezece oglinzi care împodobeau imensa galerie. Cât de neajutorată și de prostuță părea aşa, cu lacrimile curgându-i șiroaie pe față, gândi fata.

Ura să plângă, la fel de mult pe cât ura să se simtă neajutorată. De curând, Juliette își dăduse seama că Marguerite, doica ei, îi plăcea să o vadă plângând. Atunci când bătrâna o îmboldea și o chinuia până când reușea să o facă să cedeze și să izbucnească în lacrimi, Juliettei îi părea că o aude tresăring de satisfacție, de parcă acele lacrimi copilărești i-ar fi oferit o mult-așteptată hrană spirituală. Într-o bună zi, își jură Juliette, când va fi o femeie în toată firea, precum mama sa și Marguerite, nu va permite nimănui să o vadă neajutorată sau speriată în asemenea hal.

Se lăsă în jos, în spatele piedestalului, strângându-și cămașa de noapte pe lângă trupul care îi tremura și se lăsă pe vine pe podea, căzindu-se să se ascundă în umbră. Cu respirația întreținută de suspine adânci, strângea la piept o prețioasă oală din lut, maro. Se ruga ca Marguerite să nu o găsească și să se opreasă repede din căutat. Atunci ar fugi în grădină și ar găsi un loc ferit, printre straturile mari de flori, în care să ascundă vasul.

Putea vedea numai o fâșie îngustă din holul lung, care scăpea din pricina oglinzilor, cu lumânări care scăpărau ca niște stele în candelabrele de cristal. Juliette scăpase cu șicură de Marguerite, lăsând-o în urmă, pe coridoarele de dedesubt, însă o armată de pedestri și pe puțin trei găzii suedeze o pleteau direcționa pe urmele ei, în caz că doica s-ar fi oprit să-i întrebe. Trase cu ochiul, prevăzătoare, în jurul piedestalului, și răsuflă ușurată.

Nici urmă de Marguerite.

— Îți spun că *sigur* am văzut ceva, Axel, se auzi vocea blândă a unei femei, de undeva de foarte aproape, ușor nerăbdătoare. Mi-am ridicat ochii de la clavicord și am văzut... nu știu cum să spun... ceva.

Juliette se lipi de perete, încordată, ținându-și respirația.

— Nici prin cap nu mi-ar trece să te contrazic, se auzi vocea amuzată a unui bărbat. Sunt mai mult ca *sigur* că ochii aceștia albaștri sunt tot atât de ageri pe cât sunt de frumoși. Poate că era servitoarea.

— Nu, era mult mai aproape de podea.

— Un căteluș? Dumnezeu e martor că sunt destui la curtea ta, deși la vânătoare niciunul nu valorează doi bani.

Prin fața ochilor Juliettei trecu o pereche de pantofi albi, din satin, cu catarame de diamant care scăpeau în lumina lumânărilor. Privirea i se mută de la cataramele scăpitoare la poalele fustelor incredibil de largi, din satin azuriu, decorate cu safire și lejănești în formă de pătrat și așezate în cerculete violete.

— A fost doar o scăpare, dar eu știu că... ei bine, ce avem noi aici?

O pereche de ochi albaștri, scânteietori, scrutără umbra până la ea. Domnița îngenunche într-o involburare de fuste de satin.

— Uite-ți și cătelușul, Axel. E o copilă.

O disperare nebună o străfulgeră pe Juliette. Era clar că fusese descoperită de către o doamnă de la curte. Veșmintele bogate și peruca albă, distinsă, semănau tare mult cu cele ale mamei sale. Femeia aceasta ar fi în stare să o găsească pe mama sa, se gândi Juliette cu disperare. Se opri în loc, cu gambele încordate ca un arc și cu mâinile aşa de bine încleștate pe vasul de lut, încât i se albiseră încheieturile.

— O copilă foarte mică.

Domnița întinse brațele și atinse cu delicatețe obrajii umezi ai Juliettei.

— Ce cauți aici, *ma petite*¹? E aproape miezul nopții, iar fetițele de seama ta ar trebui să fie deja în pat.

Juliette se dădu înapoi, ghemuindu-se lângă perete.

— Nu-ți fie frică. Domnița se dădu mai aproape de ea. Am și eu o fetiță mică. Marie Thérèse a mea are numai un an, dar mai târziu poate că tu și ea vă veți juca împreună, când... Cuvintele se stinseră în timp ce domnița își lăsă ochii în jos spre vârfurile umede ale degetelor care alintaseră obrajii Juliettei.

— Doamne Dumnezeule...

Axel, am sânge pe degete. Copila e rănită. Dă-mi batista ta.

— Adu-o la lumină și hai să ne uităm la ea.

Apăru și bărbatul, înalt, îmbrăcat elegant cu o haină strălucitoare verde ca smaraldul. Îi dădu domniței o batistă albă, brodată cu dantelă pe margine, și îngenunche lângă ea.

— Ieși la lumină, *ma petite*. Domnița își întinse brațele către Juliette. Nimenei nu are să-ți facă vreun rău.

Să-i facă rău? Juliettei nici că-i păsa de durere. Era obisnuită cu durerea, și nici nu se compara cu dezastrul care o amenința acum.

¹ Micuța mea (fr.)

– Cum te cheamă?

Mâna domniței îndepărta cu delicatețe buclele negre și dezordonate de pe fruntea Juliettei. Atingerea fu atât de duioasă, încât Juliette vru să se incline spre ea.

– Juliette, șopti ea.

– Un nume frumos, pentru o fetiță la fel de frumoasă.

– Nu sunt frumoasă.

– Nu?

– Nasul meu e prea cărn, iar gura e prea mare.

– Ei bine, eu cred că ești frumoasă. Ai pielea fină și ochi cărămizii, minunați. Ești o fetiță adorabilă, Juliette.

– Am aproape șapte ani.

– O vîrstă importantă. Domnița tampona buza Juliettei cu batista. Îți sângerează buza. Te-a lovit cineva?

Juliette își mută privirea în altă parte.

– Nu, m-am împiedicat de ușă.

– De care ușă?

– Nu... nu-mi mai amintesc.

Juliette învățase cu mult timp în urmă că orice vânătăie sau tăietură trebuie explicată în felul acesta. De ce arăta domnița astă atât interes față de ea? Din experiența Juliettei, adulții acceptau orice neadevar care îi făcea să se simtă confortabil.

– Nu contează. Domnița își întinse iarăși brațele. Nu vrei să ieși de după Dansatorul vântului și să mă lași să te țin în brațe? Îmi plac copiii. Nu are să ți se întâmpile nimic, îți promit.

Brațele domniței erau albe, dolofane și bine conturate, ca cele ale statuilor zeitelor din curte, chiar dacă nu erau la fel de frumoase ca aripile de aur ale Pegasului, se gândi Juliette. Cu toate acestea, se simți dintr-o dată atrasă de brațele aceleia deschise, aşa cum se simțise atrasă de statuia pe care domnița o numise Dansatorul vântului.

Leși din umbră.

– Așa.

Domnița o luă pe Juliette în brațele ei. Aroma de violete, trandafiri și pudră parfumată o împresură pe Juliette. Mama

ei mirosea câteodată a trandafirii, se gândi Juliette cu nostalgie. Dacă închidea ochii, poate că s-ar fi putut preface că domnița aceasta, care o îmbrățișa cu atâta tandrețe, era mama ei. Urma să o rupă la fugă în orice moment, dar nu strica să mai stea încă un pic.

– Ce copil dulce și timid ești.

Juliette era sigură că nu era un copil dulce. Marguerite o numea adeseori făcătură îndărătnică a diavolului. Domnița avea să-și descopere greșeala cât de curând și avea să o îndepărteze pe Juliette. Dacă însăși mama ei o găsea prea afurisită pentru a o plăcea, însemna că era cu neputință să înșele un străin, chiar și pentru puțin timp.

O ușă cu oglinzi de lângă statueta se dădu de perete, iar galeria fu invadată de un hohot de râs și de muzică care năvăliră odată cu o femeie.

– Majestatea Voastră, am simțit absența minunată dumneavoastră voci din armoniile noastre.

Mama ei!

Juliette se îmbătașă și-și afundă capul în umărul pudrat al domniței.

– Un moment, Celeste. Avem o mică problemă aici.

– Pot fi de vreun folos? Ce pro... Juliette!

– O știi pe copila aceasta?

Domnița se ridică în picioare, ținând-o încă de mâna pe Juliette.

– Pare a fi foarte tulburată.

– Juliette este fiica mea.

Celeste de Clement înaintă, cu gura ei cu formă perfectă, strânsă în semn de nemulțumire.

– Iertați-o, Majestate, de regulă nu este atât de rea și de nestăpânită. Am să trimitem după doica ei, care probabil că o caută prin tot palatul.

– Mă duc eu, Majestate.

Bărbatul cel chipeș se ridică în picioare, zâmbi și făcu o plecăciune:

– Este plăcerea mea să vă fiu de ajutor.

Făcu o pauză și continuă:

– Întotdeauna.

Respect – Mulțumesc, conte Fersen.

Un zâmbet stins îi apără pe buze, iar domnița se uită lung după el în timp ce se întoarce și porni cu pași mari pe corridor. Când dispără din raza ei vizuală, se uită din nou la Juliette.

– Cred că trebuie să aflăm de ce este atât de supărătă, Celeste. De ce te ascundeai, copilă?

Majestatea Voastră. Domnița aceasta era *regina?* Juliette înghiți:

– Marguerite a spus că are să-mi ia vopselurile.

Marie Antoinette se uită în jos, către ea.

– Vopselurile?

Juliette întinse vasul de lut.

– Am nevoie de vopseluri. Nu mi le poate lua.

Lacrimi de disperare și de furie îi umplură iarăși ochii.

– Nu am să o las să le ia. Am să fug și am să le ascund undeva unde nu o să le găsească niciodată.

– Taci din gură.

Vocea mamei sale era aspră.

– Nu m-ai făcut destul de rușine cu comportarea ta?

Se întoarce către regină.

– Tatăl meu i-a dăruit o pensulă de artist și vasul acela cu vopsea roșie, când a fost în Andorra la el în vizită, iar de atunci nu face altceva decât să acopere fiecare colț de hârtie din apartamentul nostru cu mâzgălelele ei. I-am spus Margueritei să îi ia vopseaua, până nu pocește toți pereții palatului.

– Nu aș face niciodată așa ceva. Juliette se uită speriat la Maria Antoineta. Vreau să fac picturi minunate. Nu mi-aș strica vopseaua pe pereții dumneavoastră.

Maria Antoineta izbucni în râs.

– Acest lucru mă liniștește pe deplin.

– De când am ajuns aici, la Versailles, acum două săptămâni, nu a făcut nimic altceva decât să se plimbe prin palat, holbându-se la picturi și la sculpturi.

Un val de lacrimi îi făcu ochii albaștri-violeți ai Celestei sclipitorii.

– Știu că este îndărătnică, dar, de când scumpul meu Henri a fost luat de lângă mine, mă tem că am cam neglijat disciplina ei. Nu e lucru ușor să fii o femeie singură.

Expresia de pe față reginei se îndulci în timp ce o privea pe Celeste.

– Și eu, ca și tine, sunt o femeie care cunoaște încercările unei mame.

Se întinse, luă mâna Celestei în mâinile sale și o duse la obraz.

– Va trebui să ne străduim să-ți facem viața mai ușoară, draga mea Celeste.

– Majestatea Voastră e prea bună.

Celeste zâmbi dulce, printre lacrimi.

– E destulă bucuria de a-mi fi permis să stau alături de domnia voastră. Până la urmă, nici măcar nu sunt de origine franceză. Am auzit că spaniolii nu erau deloc populari la Versailles, și nu mi-am imaginat nicio secundă, când am venit la curte, că îmi va fi acordată tocmai mie onoarea de a trăi în preajma domniei voastre.

Cum reușea mama ei să facă lacrimile să-i stăruie în ochi?

Cum de nu i se rostogoleau și nu-i curgeau pe obraji? Juliette observase și mai înainte acest lucru și nu înceta să o nedumerescă.

– Și eu eram o străină, când am venit aici ca mireasă, de la curtea Austriei. Și tu, și eu am devenit franțuzoaice după ce ne-am căsătorit.

Maria Antoineta își apăsa buzele în palma Celestei, într-un sărut afectuos.

– Nu-i decât o nouă legătură între noi. Curtea noastră este inegalabilă în bogățită de prezența ta aici, Celeste. Am fi fost devastăți dacă ai fi ales să rămâi în acel castel nesuferit din Normandia.

Cele două femei schimbară o privire de înțelegere intimă înainte ca regina să elibereze, cu greu, mâna Celestei.

– Şi acum cred că ar fi cazul să facem ceva ca să uscăm lacrimile fiicei tale.

Respo Se lăsă iarashi în genunchi, o cuprinse pe Juliette pe după umeri și se uită fix la ea, cu o asprime prefăcută.

– Sunt de părere că o asemenea dragoste față de frumos ar trebui recompensată, însă mama ta are dreptate. O pensulă ar trebui lăsată în mâna unui copil numai sub strictă supraveghere. Am să o rog pe prietena mea, Elizabeth Vigée Le Brun, să-ți dea lecții. E un artist minunat și este și foarte cumsecade.

Juliette se uită lung la regină, fără a-i veni să creadă.

– Îmi pot păstra vopseaua?

– Ei bine, nu prea ai putea să faci nicio pictură fără ea. Am să-ți mai trimit vopseluri și pânze, și sunt sigură că într-o bună zi ai să-mi pictezi comori inestimabile.

Regina ciufuli cărlionii Juliettei.

– Dar trebuie să îndeplinești o condiție.

Din pricina dezamăgirii, Juliettei mai că i se făcu rău. Nu avea să i se permită. Ar fi trebuit să știe că regina se juca cu ea. Oamenii mari nu le spun aproape niciodată adevărul copiilor. De ce să fie această doamnă mai cu moț, decât celelalte?

– Nu lua mutra asta disperată, chicoti Maria Antoaneta. Tot ce-ți cer e să-mi promiți că vei fi prietena mea.

Juliette rămase nemîșcată.

– Prietena... dumneavastră?

– E chiar aşa o treabă imposibilă?

– Nu!

Inima ei bătea atât de tare, încât cu greu mai putea respira. Vopseluri, pânze, o prietenă. Era prea mult. O clipă s-a simțit de parcă ar fi zburat până la tavanul boltit de deasupra. Însă imediat se prăvăli înapoi cu picioarele pe pământ.

– Probabil că nu veți dori să fiți prietena mea pentru mult timp.

– De ce nu?

– Spun lucruri care oamenilor nu le plac.

– De ce spui lucruri care oamenilor nu le plac, dacă știi că au să se supere pe tine?

– Pentru că e o prostie să spui minciuni. Juliette întâlni privirea fixă a reginei, iar în vocea ei se citea disperarea în timp ce continuă.

– Dar am să încerc să fiu aşa cum vă doriți să fiu. Am să fiu atât de bună, promit.

– Ssst, nu am nicio dorință în afara de aceea de a-ți păstra sinceritatea.

Vocea reginei deveni dintr-odată obosită.

– E o marfă destul de rară, aici, la Versailles.

– Aşa, iat-o pe Marguerite. Vocea Celestei răsună ușurată. Însă Juliette tresări la vedere siluetei înalte, îneșmantate în negru, a Margueritei Duclos, însotită de bărbatul chipes pe care regina îl numise Axel.

Celeste apucă mână Juliettei.

– Dragul meu copil trebuie dus la culcare. Sunt sigură că bunătatea domniei voastre a emoționat-o într-atât, încât va fi aproape imposibil să adoarmă. Am să mă întorc cât mai repede cu puțință, Majestatea voastră.

– Grăbește-te.

Maria Antoaneta o bătu pe Juliette pe obraz, însă privirea îi era deja fixată, visător, asupra lui Axel.

– Cred că vom juca un joc de table înainte de a ne retrage.

– O idee excelentă.

Celeste o trase pe Juliette câțiva pași până la Marguerite, care aștepta la o distanță respectuoasă față de regină.

Mama ei era încă supărată, realiză Juliette. Cu toate astea, era atât de veselă, încât nu-și putea face griji. Vopseluri, pânze și o prietenă!

– Neroadă incompetență ce ești! îi șopti Celeste lui Marguerite, în timp ce o trecea pe Juliette în grija doiciei.

– Dacă nu ești în stare să o crești pe fata mea în aşa fel încât să dea cele mai mici semne de supunere și bună-cuvîntă, am să te trimit înapoi în Andorra și am să găsesc pe cineva în stare de o asemenea slujbă.